

Folketirken eller til de anerkjendte Troessamfund. Her er imidlertid sat „anerkjendte“ under samme Forsaaelse som tidligere, saa at derunder ogsaa skulde indeholdes Folketirken; jeg vilde imidlertid ikke udvide denne Paragraphs Indhold, naar det ikke behøvedes, og den hele fulde Betydning af Paragraphen bliver aldeles klar, naar man udelader Sætningen: „om end her i Landet anerkjendte“, thi da staaer der: „paa samme Maaade kan Ægtefælle stiftes imellem Personer, der høre til forskjellige Troessamfund“. Naar jeg til Slutning skal ytre et Par Ord med Hensyn til Forslaget af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 3die District (Steen) med det Underændringsforslag, jeg dertil har stillet, saa maa jeg sige, at jeg er i nogen Forlegenhed med at bestemme mig med Hensyn til denne Paragraph; forsaavidt de Forslag, der af mig ere stillede til § 1 og § 2, blive antagne, da vilde jeg finde den ny foreslaaede Paragraph overflødig, og forsaavidt derimod de ikke blive antagne, da finder jeg, at Paragraphen var meget usselig at beholde. Den ærede Forslagsstiller har imidlertid indskrænket sig til at foreslaae, at Loven kun skal gjælde, „indtil de fra Folketirken afvigende Troessamfunds Forhold ordnes ved Lov“; jeg mener, at man for Fuldstændigheds Skyld, da jo ogsaa Folketirkens Medlemmer inddrages fra denne Bestemmelse, kunde tilføie, at den ogsaa kun skulde ansees for gjældende, „indtil Folketirkens Forsatning var ordnet ved Lov“, og det er med Hensyn dertil, at jeg har stillet mit Underændringsforslag.

Damgaard: Jeg skal saameget hellere tiltræde det under Nr. 1 opstillede Ændringsforslag, at der i Loven skulde indskydes en ny Begyndelses S, som jeg selv agtede at ville have stillet et lignende Forslag til det Lovforslag, der nu er optaget i det nærværende, om den religiøse Opdragelse af de Børn, som fødes i blandede Ægtefælle. Jeg troer, det er en aldeles rigtig Opfattelse af det foreliggende Spørgsmaals Forhold til de vedkommende Kirkesamfund, naar der her holdes en Udvei aaben for disse Samfund til siden at udtale sig om et Anliggende, der griber saa dybt ind i deres hele Samfunds Ordning, saa at jeg troer, at det er vel betænkt, at vi her refer-

vere dem Ret til siden at udtale sig selv over, hvorledes de ønske Sagen opfattet. Jeg skal dernæst kun til hvad der af den sidste ærede Taler blev yttret om at fastholde Afstillelsen mellem Folketirken og de anerkjendte Troessamfund her i Landet, kun sige dette, at ogsaa jeg paa det Bestemteste maa holde paa, at denne første Lov om Kirkesager, aldeles i Overensstemmelse med Grundlovens Ord og Tankegang, holder Folketirken og de anerkjendte Troessamfund sondrede fra hinanden; thi jeg kan ikke forsoner mig med den Tankegang, der vil indordne Folketirken under Begrebet af de anerkjendte Troessamfund; thi naar vi tale om et anerkjendt Troessamfund, saa forstaae vi dog derved et Samfund, som har sin Anerkjendelse af Staten; det er et Samfund, som Staten har anerkjendt; men idet vi saaledes indrømme Staten denne Anerkjendelsesret, saa maae vi jo ogsaa med det Samme have indrømmet Staten Ret til det Modsatte, Ret til at kunne negte Anerkjendelse til de Samfund, som Staten har givet Anerkjendelse til; thi dersom ikke saa var, saa vilde jo Anerkjendelsens Begreb og Bæsen svinde ind til aldeles Intet, til en tom Form uden Indhold. Dersom et Troessamfund kommer til Staten og forlanger Anerkjendelse, og Staten har Ret til at anerkjende, men ikke har Ret til at nægte Anerkjendelse, saa seer jeg virkelig ikke, hvad Indhold der bliver i selve Anerkjendelsen; men medens vi nu vel kunne være enige om, at Staten, saaledes som den nu er constitueret, har Ret til at negte Anerkjendelse til et sig dannende religiøst Samfund, og medens vi ogsaa vel ville kunne være enige om, at Staten, som den dannede sig paa den grundlovgivende Rigsdag, vilde have været berettiget til at negte Anerkjendelse til enkelte, for ikke at sige alle af de Religions-Samfund, der nu ere anerkjendte i Danmark, saa troer jeg ogsaa, at man maa være enig med mig i den Paastand, at Staten hverken nu eller dengang, den dannede sig i sin nuværende Form, paa den grundlovgivende Rigsdag, kunde være berettiget til at negte Anerkjendelse til Folketirken, af den ganske simple Grund, fordi Folketirken da var factisk i Besiddelse af det Territorium, over hvilket Sta-